Lekcja 75. Wsiadaj! (samochód) 🚗

W której poznasz zwroty, dzięki którym wynajmiesz samochód, poradzisz sobie w drodze i na stacji benzynowej, a także wtedy, gdy samochód się zepsuje.

W WYPOŻYCZALNI 🔑

the … car hire – wypożyczalnia samochodów (dosł. wynajem samochodów) /ðə … ˈkɑː ˌhaɪə/

Where's the nearest car hire? – Gdzie jest najbliższa wypożyczalnia samochodów? /weəz ðə ˈnɪərɪst ˈkɑː ˌhaɪə/

⚠️ **UWAGA: car hire** to określenie brytyjskie. W Stanach Zjednoczonych wypożyczalnia samochodów to:

car rental – wypożyczalnia samochodów (USA) /ˈkɑː ˌrentl/

🇬🇧 **Where's the nearest car hire?** – Gdzie jest najbliższa wypożyczalnia samochodów?

🇺🇸 **Where's the nearest car rental?** – Gdzie jest najbliższa wypożyczalnia samochodów? /weəz ðə ˈnɪərɪst ˈkɑː ˌrentl/

Wersję amerykańską bardzo często usłyszysz i zobaczysz na wyjazdach za granicą – na lotniskach, w kurortach i na stronach wypożyczalni.

Where's the nearest petrol station? – Gdzie jest najbliższa stacja benzynowa? /weəz ðə ˈnɪərɪst ˈpetrəl ˌsteɪʃn/

⚠️ **UWAGA: petrol station** to określenie brytyjskie. W Stanach Zjednoczonych stacja benzynowa to:

a gas station – stacja benzynowa (USA) /ə ˈgæs ˌsteɪʃn/

🇬🇧 **Where's the nearest petrol station?** – Gdzie jest najbliższa stacja benzynowa?

🇺🇸 **Where's the nearest gas station?** – Gdzie jest najbliższa stacja benzynowa?

I'd like to hire a car. – Chciałbym wynająć samochód. /aɪd laɪk tə ˈhaɪər ə kɑː/

⚠️ **UWAGA: hire** to słowo brytyjskie. W Stanach Zjednoczonych mówi się:

to rent – wynająć /tə rent/

🇬🇧 **I'd like to hire a car.** – Chciałbym wynająć samochód.

🇺🇸 **I'd like to rent a car.** – Chciałbym wynająć samochód. /aɪd laɪk tə rent ə kɑː/

Od **rent** pochodzi **rental** w **car rental**. Słowo **rent**, tak jak **car rental**, bardzo często usłyszysz za granicą.

included – w cenie (dosł. wliczone) /ɪnˈkluːdɪd/

Is insurance included? – Czy ubezpieczenie jest w cenie? /ɪz ɪn ˈʃʊərəns ɪnˈkluːdɪd/

Is there a deposit? – Czy jest kaucja? /ɪz ðeər ə dɪˈpɒzɪt/

⚠️ **UWAGA: deposit** to kaucja, ale też zaliczka, na przykład przy rezerwacji:

We paid a deposit for the room. – Wpłaciliśmy zaliczkę za pokój.

Słowo **gearbox** – skrzynia biegów – powstało z połączenia **gear** – bieg i **box** – skrzynka.

Is the gearbox automatic or manual? – Czy skrzynia biegów jest automatyczna, czy ręczna? /ɪz ðə ˈgɪəbɒks ˌɔːtəˈmætɪk ɔː ˈmænjuəl/

⚠️ **UWAGA: gearbox** to określenie brytyjskie. W Stanach Zjednoczonych skrzynia biegów to:

the transmission – skrzynia biegów (USA) /ðə trænzˈmɪʃn/

🇬🇧 **Is the gearbox automatic or manual?** – Czy skrzynia biegów jest automatyczna, czy ręczna?

🇺🇸 **Is the transmission automatic or manual?** – Czy skrzynia biegów jest automatyczna, czy ręczna?

W wypożyczalni często usłyszysz też krótko:

an automatic – automat /ən ˌɔːtəˈmætɪk/

a manual – manual (samochód z ręczną skrzynią biegów) /ə ˈmænjuəl/

Is it an automatic? – Czy to automat?

No, it's a manual. – Nie, to manual.

I can only drive an automatic. – Umiem jeździć tylko automatem.

Is it petrol or diesel? – Na benzynę czy na diesla? /ɪz ɪt ˈpetrəl ɔː ˈdiːzl/

dosł. Czy to jest benzyna, czy diesel?

⚠️ **UWAGA: petrol** to określenie brytyjskie. W Stanach Zjednoczonych benzyna to:

gas – benzyna (USA, skrót) /gæs/

gasoline – benzyna (USA, pełna nazwa) /ˈgæsəliːn/

🇬🇧 **Is it petrol or diesel?** – Na benzynę czy na diesla?

🇺🇸 **Is it gas or diesel?** – Na benzynę czy na diesla?

Return it with a full tank. – Proszę go oddać z pełnym bakiem. /rɪ ˈtɜːn ɪt wɪð ə fʊl tæŋk/

⚠️ **UWAGA: return** to nie tylko czasownik – zwrócić, oddać, wrócić. To także rzeczownik:

a return – zwrot, powrót /ə rɪˈtɜːn/

Returns are free. – Zwroty są bezpłatne.

Znasz go z nazwy biletu w obie strony, który po angielsku nazywa się dosłownie biletem powrotnym:

I'd like a return ticket. – Poproszę bilet w obie strony.

There's a scratch on the door. – Na drzwiach jest rysa. /ðeəz ə skrætʃ ɒn ðə dɔː/

⚠️ **UWAGA:** po polsku słowo „drzwi” ma tylko liczbę mnogą, nawet gdy chodzi o jedne drzwi. Po angielsku jedne drzwi to **door**, a kilka drzwi to **doors**:

a door – drzwi (jedne) /ə dɔː/

doors – drzwi (kilka) /dɔːz/

The door is open – come in! – Drzwi są otwarte – wejdź!

This car has two doors. – Ten samochód ma dwoje drzwi.

WSIADAMY I WYSIADAMY 🚪

Put the bags in the boot. – Włóżcie torby do bagażnika. /pʊt ðə bægz ɪn ðə buːt/

⚠️ **UWAGA:** po polsku wkładamy coś „do” bagażnika, a po angielsku mówimy **in** – w, nie ✗ ~~***to the boot***~~:

Put it in your bag. – Włóż to do torby.

Boot to określenie brytyjskie. W Stanach Zjednoczonych bagażnik to:

trunk – bagażnik (USA) /trʌŋk/

🇬🇧 **Put the bags in the boot.** – Włóżcie torby do bagażnika.

🇺🇸 **Put the bags in the trunk.** – Włóżcie torby do bagażnika. /pʊt ðə bægz ɪn ðə trʌŋk/

Po polsku mówimy „wsiadam” i „wysiadam” bez względu na to, czy chodzi o samochód, autobus, czy pociąg. Po angielsku słówko po **get** zależy od pojazdu:

get in → **get out of** – samochód, taksówka

get on → **get off** – autobus, pociąg, samolot, prom, rower, motor

Get in i **get out of** mówimy o małym pojeździe, do którego wsiadamy i w którym możemy tylko siedzieć. **Get on** i **get off** mówimy o dużym pojeździe, po którym da się chodzić, a także o rowerze i motorze, bo na nich siedzimy – **on** znaczy „na”.

Get in the car! – Wsiadaj do samochodu! /get ɪn ðə kɑː/

Get out of the car! – Wysiadaj z samochodu! /get aʊt əv ðə kɑː/

Get on the bus! – Wsiadaj do autobusu! /get ɒn ðə bʌs/

Get on the train! – Wsiadaj do pociągu! /get ɒn ðə treɪn/

Get off znasz z pytania **Where should I get off for the London Eye?** – Gdzie mam wysiąść na London Eye?

Get off the bus! – Wysiadaj z autobusu! /get ɒf ðə bʌs/

Get off the train! – Wysiadaj z pociągu! /get ɒf ðə treɪn/

KTO PROWADZI 🚗

Polskie słowo „jechać” ma w angielskim trzy główne odpowiedniki:

go – iść, jechać /gəʊ/

ride – jechać (okrakiem) /raɪd/

drive – jechać samochodem jako kierowca, prowadzić /draɪv/

Go to najbardziej uniwersalne słowo – znaczy zarówno „iść”, jak i „jechać”. Używamy go wtedy, gdy w zdaniu najważniejsze jest to, dokąd się wybieramy:

We're going to the airport. – Jedziemy na lotnisko.

We went to Spain last summer. – Zeszłego lata pojechaliśmy do Hiszpanii.

Gdy chcemy dodać, czym jedziemy, po **go** dokładamy **by** i środek transportu:

I go to work by car. – Jeżdżę do pracy samochodem.

I go to work by bike. – Jeżdżę do pracy rowerem.

Ride i **drive** mają węższe znaczenie.

Ride mówimy przede wszystkim wtedy, gdy jedziemy okrakiem – na rowerze, motorze, koniu albo wielbłądzie:

I ride my bike to work. – Jeżdżę do pracy rowerem.

I rode a camel. – Jechałem na wielbłądzie.

Zdania **I ride my bike to work.** i **I go to work by bike.** znaczą to samo – na rowerze i tak jedziemy sami.

Drive mówimy, gdy jedziemy samochodem jako kierowca – sami prowadzimy:

I drive to work. – Jeżdżę do pracy samochodem.

Can you drive? – Umiesz prowadzić?

Zdania **I drive to work.** i **I go to work by car.** często znaczą to samo. Z **drive** wiadomo jednak, że prowadzimy sami. Z **go by car** wiadomo tylko, że jedziemy samochodem, ale nie wiadomo, czy jako kierowca, czy jako pasażer:

I go to work by car, but my husband drives. – Jeżdżę do pracy samochodem, ale prowadzi mąż.

Forma przeszła czasownika **to drive** jest nieregularna:

to drive – prowadzić → **drove** /drəʊv/

I drove to the airport. – Pojechałem na lotnisko samochodem.

I drove all night. – Prowadziłem całą noc.

Who is driving? – Kto prowadzi? /huː ɪz ˈdraɪvɪŋ/

Who's driving? – Kto prowadzi? /huːz ˈdraɪvɪŋ/

„Przyspieszyć” i „zwolnić” wyrażamy po angielsku czasownikami frazowymi o przeciwnych znaczeniach – tak jak przeciwne są **up** (w górę) i **down** (w dół):

(to) speed up – przyspieszyć /tə spiːd ʌp/

Speed up a bit. – Przyspiesz trochę. /spiːd ʌp ə bɪt/

(to) slow down – zwolnić /tə sləʊ daʊn/

Slow down! – Zwolnij! /sləʊ daʊn/

Słowo **overtake** – wyprzedzić – powstało z połączenia **over** – nad, ponad i **take** – wziąć.

Overtake that lorry. – Wyprzedź tę ciężarówkę. /ˌəʊvəˈteɪk ðæt ˈlɒri/

⚠️ **UWAGA: lorry** to określenie brytyjskie, a **overtake** mówi się głównie w Wielkiej Brytanii. W Stanach Zjednoczonych usłyszysz:

truck – ciężarówka (USA) /trʌk/

to pass – wyprzedzić (USA) /tə pɑːs/

🇬🇧 **Overtake that lorry.** – Wyprzedź tę ciężarówkę.

🇺🇸 **Pass that truck.** – Wyprzedź tę ciężarówkę.

Gdy trzeba się zatrzymać, pasażer poprosi kierowcę, żeby zjechał na pobocze. Tych samych słów użyje policjant, który każe nam stanąć:

(to) pull over – zjechać na pobocze /tə pʊl ˈəʊvə/

Pull over! – Zatrzymaj się na poboczu! /pʊl ˈəʊvə/

W DRODZE 🚦

Drogę nazwiemy po angielsku inaczej w zależności od tego, o jakiej drodze mowa:

street – ulica /striːt/

road – droga /rəʊd/

country road – wiejska droga /ˈkʌntri rəʊd/

lane – dróżka, pas ruchu /leɪn/

motorway – autostrada /ˈməʊtəweɪ/

Street to ulica w mieście:

What is the name of this street? – Jak się nazywa ta ulica?

Go along this street. – Idź tą ulicą.

Road to droga w ogóle, także poza miastem, między miejscowościami:

The road is slippery. – Droga jest śliska.

This road goes to the airport. – Ta droga prowadzi na lotnisko.

Country road to droga za miastem, prowadząca przez wsie i pola:

We drove along a narrow country road. – Jechaliśmy wąską wiejską drogą.

The hotel is at the end of a country road. – Hotel stoi na końcu wiejskiej drogi.

Lane to bardzo wąska droga, często tylko na jeden samochód, a także pas ruchu na jezdni:

This lane is for buses. – Ten pas jest dla autobusów.

We walked down a quiet lane. – Szliśmy cichą dróżką.

Motorway to autostrada:

There is a traffic jam on the motorway. – Na autostradzie jest korek.

We drove on the motorway for six hours. – Jechaliśmy autostradą sześć godzin.

⚠️ **UWAGA: motorway** to określenie brytyjskie. W Stanach Zjednoczonych autostrada to:

highway – autostrada (USA) /ˈhaɪweɪ/

W Wielkiej Brytanii słowo **highway** oznacza w przepisach każdą drogę publiczną, a autostrada to zawsze **motorway**.

let's take – jedźmy (dosł. weźmy) /lets teɪk/

Let's take the motorway. – Jedźmy autostradą. /lets teɪk ðə ˈməʊtəweɪ/

W Wielkiej Brytanii i w Stanach Zjednoczonych:

🇬🇧 **Let's take the motorway.** – Jedźmy autostradą.

🇺🇸 **Let's take the highway.** – Jedźmy autostradą. /lets teɪk ðə ˈhaɪweɪ/

a toll road – płatna droga (**toll** – opłata za przejazd) /ə ˈtəʊl rəʊd/

Is this a toll road? – Czy to jest płatna droga? /ɪz ðɪs ə ˈtəʊl rəʊd/

Turn right at the roundabout. – Skręć w prawo na rondzie. /tɜːn raɪt ət ðə ˈraʊndəbaʊt/

⚠️ **UWAGA:** po polsku skręcamy „na rondzie”, a po angielsku mówimy **at the roundabout** – **at** wskazuje miejsce, w którym skręcamy. Tak samo mówimy o światłach i skrzyżowaniu:

at the traffic lights – na światłach /ət ðə ˈtræfɪk laɪts/

at the crossroads – na skrzyżowaniu /ət ðə ˈkrɒsrəʊdz/

Turn left at the traffic lights. – Skręć w lewo na światłach.

Go straight on at the crossroads. – Na skrzyżowaniu jedź prosto.

Take the second exit. – Zjedź drugim zjazdem. /teɪk ðə ˈsekənd ˈeksɪt/

dosł. Weź drugi zjazd.

⚠️ **UWAGA: exit** to zjazd z ronda albo z autostrady, ale też wyjście:

Which way is the exit? – Którędy do wyjścia?

Znasz zdanie **I'm stuck in traffic.** – Utknąłem w korku. Mówimy tak, gdy właśnie stoimy w korku. Gdy opowiadamy o tym później, zwykle używamy zwrotu:

to get stuck – utknąć (dosł. stać się zablokowanym) → **got stuck** /gɒt stʌk/

in traffic – w korku (dosł. w ruchu ulicznym) /ɪn ˈtræfɪk/

We got stuck in traffic. – Utknęliśmy w korku. /wiː gɒt stʌk ɪn ˈtræfɪk/

to get – dostać → **got** /gɒt/

I got a fine. – Dostałem mandat. /aɪ gɒt ə faɪn/

⚠️ **UWAGA:** słowo **fine** znasz jako „w porządku”: **That's fine.** – W porządku. Jako rzeczownik **a fine** oznacza mandat albo grzywnę.

Na stacji w Wielkiej Brytanii zwykle najpierw tankujemy, a potem płacimy w kasie. Kasjerowi wystarczy podać numer dystrybutora:

pump – dystrybutor (dosł. pompa) /pʌmp/

Pump number four. – Dystrybutor numer cztery. /pʌmp ˈnʌmbə fɔː/

AWARIA 🔧

a flat tyre – przebita opona (dosł. płaska opona) /ə flæt ˈtaɪə/

I've got a flat tyre. – Złapałem gumę. /aɪv gɒt ə flæt ˈtaɪə/

⚠️ **UWAGA: tyre** to pisownia brytyjska. W Stanach Zjednoczonych to słowo zapisuje się jako **tire**, a zamiast **have got** częściej mówi się samo **have**:

a flat tire – przebita opona (USA) /ə flæt ˈtaɪə/

🇬🇧 **I've got a flat tyre.** – Złapałem gumę.

🇺🇸 **I have a flat tire.** – Złapałem gumę.

Po angielsku „zepsuć się” – o samochodzie albo maszynie – wyrażamy czasownikiem frazowym. Jego forma przeszła jest nieregularna:

to break down – zepsuć się → **broke down** /brəʊk daʊn/

The lift often breaks down. – Winda często się psuje.

Our bus broke down on the way. – Nasz autobus zepsuł się po drodze.

My car broke down. – Zepsuł mi się samochód. /maɪ kɑː brəʊk daʊn/

dosł. Mój samochód się zepsuł.

Won't to skrót od **will not**, który znasz ze zdania **It won't work.** – To nie zadziała. Gdy coś nie chce działać, **won't** znaczy „nie chce”:

won't start – nie chce zapalić (dosł. nie zapali) /wəʊnt stɑːt/

The car won't start. – Samochód nie chce zapalić. /ðə kɑː wəʊnt stɑːt/

⚠️ **UWAGA:** tak samo mówimy o drzwiach, oknie czy telefonie:

The door won't open. – Drzwi nie chcą się otworzyć.

I need a tow truck. – Potrzebuję lawety. /aɪ niːd ə ˈtəʊ trʌk/

⚠️ **UWAGA:** słowo **tow truck** – laweta – powstało z połączenia **tow** – holować i **truck** – ciężarówka. To słowo zrozumie każdy, ale w Wielkiej Brytanii usłyszysz też **breakdown truck** – od **break down**, zepsuć się:

a breakdown truck – laweta /ə ˈbreɪkdaʊn trʌk/

We called a breakdown truck. – Wezwaliśmy lawetę.

PODSUMOWANIE 📌

Gdy wsiadamy do samochodu, mówimy **get in**, a gdy z niego wysiadamy – **get out of**. Gdy wsiadamy do autobusu albo pociągu i z nich wysiadamy, mówimy **get on** i **get off**:

Get in the car! – Wsiadaj do samochodu!

Get off the bus! – Wysiadaj z autobusu!

„Jechać” to po angielsku najczęściej **go**, **ride** albo **drive**:

We're going to the airport. – Jedziemy na lotnisko.

I rode a camel. – Jechałem na wielbłądzie.

Who's driving? – Kto prowadzi?

Ulica w mieście to **street**, droga to **road**, a autostrada to **motorway**:

Let's take the motorway. – Jedźmy autostradą.

Słowa brytyjskie i amerykańskie z tej lekcji:

🇬🇧 **car hire** – 🇺🇸 **car rental** – wypożyczalnia samochodów

🇬🇧 **hire** – 🇺🇸 **rent** – wynająć

🇬🇧 **gearbox** – 🇺🇸 **transmission** – skrzynia biegów

🇬🇧 **petrol** – 🇺🇸 **gas** – benzyna

🇬🇧 **petrol station** – 🇺🇸 **gas station** – stacja benzynowa

🇬🇧 **boot** – 🇺🇸 **trunk** – bagażnik

🇬🇧 **lorry** – 🇺🇸 **truck** – ciężarówka

🇬🇧 **overtake** – 🇺🇸 **pass** – wyprzedzić

🇬🇧 **motorway** – 🇺🇸 **highway** – autostrada

🇬🇧 **tyre** – 🇺🇸 **tire** – opona

Czasowniki nieregularne z tej lekcji:

drive → drove, **get → got**, **break down → broke down**

BRAWO TY 🥳 🚀 🙌